

CROCHIU SIMBOLISTIC ȘI O NOUĂ PROVOCARE ETNO-SCENOGRAFICĂ: LABIRINTUL DIN FRAGMENTE DE ICONOSTAS

drd. Ada Maria POPA

Este Muzeul un lăcaș, ce se dăruiește în tăcerea nemărturisirii devorării IMAGINII și înălțării noastre spirituale, o grădină de meditație într-o realitate cotidiană încremenită în derizoriu?

Muzeul a primit, de-a lungul timpului, prețioasa manifestare de a se naște și de a re-naște prin colecțiile sale, celule embrionare de artă, sangvinități blazonice de istorie, cultură și civilizație, devenind o arhitectură ideatică extrem de viabilă prin puterea de regenerare. Chiar dacă este un organism, ce trăiește prin respirarea trecutului, arhaicului, Muzeul se dovedește a fi, tot mai mult, o imagine nouă a ancestralului, oferită **altfel**, percepută interdisciplinar, trăită cu toți porii ființei noastre, a ființei secolului XXI.

Prin ceea ce atrage foarte mult muzeul astăzi este, bineînțeles, și viziunea expozițională abordată, atitudinea pe care o primește, dăruindu-și, firesc, valoroasele bunuri patrimoniale imaginii, vederii, citirii, înțelegerii, adorării intelectuale și spirituale.

Muzeul „ASTRA”, un complex amplu de patrimoniu tehnic, arhitectural, spiritual este foarte bine structurat și integrat și prin trezoreria artistică colecționată vreme de un secol. Colecțiile de icoane, obiecte de cult, de port-textile, ceramică, mobilier pictat, lemn, os, fier, ouă încondeiate sunt bijuterii artistice de o valoare inestimabilă ale întregului complex muzeal.

În secolul al XXI-lea, s-a născut alternativa re-inventării gustului pentru ... artă.

Firescul, naturalețea conceptului, trăirea elicoidală a cromaticii și introvertirea viscerală a semnelor, călătoria semiotică sunt doar câteva direcții principale, coordonate axiale în formarea, descoperirea și identificarea cu gustul pentru o anumită artă. Prin gust înțeleg acea pasiune tenebroasă și, totodată, celestă, izvorâtă dintr-o peliculă de artă.

Icoanele pe sticlă, pictate de anonimi meșteri din Transilvania secolelor XVIII-XIX, sunt astăzi percepute cu alți ochi, sunt filtrate prin întreaga noastră concepție nouă, de mii de lumi paralele, de încarnarea aproape perfectă a Universului atât material, cât și spiritual.

Icoana este o pagină de trecut, în care descoperim atât Divinitatea, imaginea sacră, cât și mentalități complexe despre viață, religie, artă.

Simbolurile și semnele, „nodurile și semnele”, se dezvoltă cu o viteză inimaginabilă, evoluția lor, în timp și în spațiu, înfierbântându-ne sângele ideatic.

Devenim un spațiu anatomic, de trăire mutuală a semnelor, de complacere în plasma înțelesurilor ascunse, sau prea transparente, ale simbolurilor. Le adunăm cu o atingere fragilă, asemenea unor nestemate necunoscute, le citim cu o sălbăticie proprie secolului nostru, și începem să digerăm cu o foame incontrollabilă.

Icoana este citită și percepută ca și obiect de cult, segment cultural, operă de artă.

Icoana este o reflectare a spiritualității, o materializare, o concretizare a celor mai intime simțăminte și gânduri.

Privirea interdisciplinarității este magnetizantă prin farmecul ei, prin multitudinea drumurilor deschise hermeneutizării. Astfel, se poate realiza vivisecție pe imaginea sacră a unei icoane pe sticlă, fiind investigată și discutată din mai multe puncte de vedere: etnologic, antropologic, sociologic, istoric, teologic, artistic, fenomenologic, psihologic.

În spațiul miruit al tradiției populare românești, în miezul interiorului locuinței țăranului transilvănean, icoana pe sticlă, învăluită de ștergarul ocrotitor, era un blazon de „aristocrație” de veche cultură și civilizație, o emblemă identitară, un chivot de credință.

Adeseori, firida de icoane, dezvăluită în spiritualitatea arhitecturii intime a casei țărănești, asemenea unor pagini de carte deschise înspre citire, cunoaștere, rugăciune, meditație, este astăzi rememorată, cu un dor românesc autentic, în scenografii moderne expoziționale. Întreaga avuție de credință și iubire de anima, tezaurul de românism erau ascunse ermetic în acea icoană singulară sau firidă „mănăstirească”.

Sărbătoarea familiei, chipurile îngerilor protectori, puritatea Nașterii, Apa tămăduitoare a Botezului, negrul îndoliant al Plângerii și al Durerii, Lumina Învierii Mântuitorului erau toate

prezente, îndrumând gândul și sufletul celor uniți în viață în acel împreună cotidian înspre lumea de dincolo, astfel, lăcrimând fericirea de continuitate a vieții. Icoanele aveau puterea transformării mentalității, înaripând tăcerea cognoscibilității.

Din valoroasa colecție de icoane pe sticlă a Muzeului „ASTRA”, născută de Cornel Irimie și continuată de Corneliu Bucur, am ales doar cinci icoane pictate pe sticlă, aparținând tezaurului de obiecte de cult, pe care aş dori mult să le ofer citirii interdisciplinare, pornindu-se de la un singur amănunt, aparent insignifiant, din discursul tematic iconografic al fiecăreia.

„Iisus Hristos pe Tron, Binecuvântând”,
Țara Făgărașului, icoană pe sticlă.
Colecția Muzeului ASTRA.

„Jesus Christ on the throne, blessing” –
painted glass icon. „ASTRA” Museum Collection

În icoana „Iisus Hristos pe Tron”, datată 1879, semnată Savu Moga, cu nr. de inventar 1127 - O.C., din Țara Făgărașului, ceea ce se remarcă cu expresivitate sugestivă, izvorând din imaginea iconografică, este somptuozitatea tronului împărătesc, în care sălășluiește Mântuitorul Binecuvântând, bogăția semantică deschizând multiple ferestre de descifrare.

Tronul este un simbol de o rară finețe, etalat în icoana privită cu o mărinimie picturală desăvârșită, schițându-se o arhitectură ecleziastică, vertebrele unei biserici răsăritene. Totodată, forând interdisciplinar, avem revelația dezvăluirii întregului fenomen de Întrupare a Dumnezeirii: tronul-biserică-trupul Mântuitorului.

Chipul Mântuitorului Iisus Hristos domină ochiul interior prin tinerețea înverșunată de dăruirea de sine, trăsăturile feței fiind grafiate cu linii sigure, de o picturalitate naivă și fermă în firescul ei, ochii ușor migdalați ascund tăcerile. Cuvântului, nasul lung, de o verticalitate tranșantă, suplețe spirituală, sprâncenele arcuite se întâlnesc ca-ntr-o atingere de tărâmurii, degetele lungi dăruitoare și binecuvântătoare sărută cu autoritate seniorială, aerul respirat de icoană.

Simbolul tronului se oglindește în imaginea Cărții Sfinte, închise, încasetate, susținute de Mântuitor, cu mâna stângă, aceeași Întrupare a Esenței Divine poate fi regăsită în acest semn de înțelepciune.

Chenarul, imaginat prin motive decorative minuțioase, încadrează armonios imaginea sacră, realizând o limitare între spațiile omenesc, sacru și transcendent, împaginând ca-ntr-un manuscris vechi, sau moaște de veșmânt, decupând, într-o manieră modernă, povestirea religioasă ilustrată.

Pardoseala înscrisă în romburi de nuanțe de verde și albastru, întâlnită în istoria artei în pictura lui Vermeer van Delft, are puterea stilizării întregii omeniri, dominate și protejate de templul Creștinismului - Mântuitorul pe Tron. Oamenii sunt încasetati, păstrați, tezaurizați, pardoseala bisericii este asemenea unui cimitir al timpurilor și al spațiilor trăite, trecute.

În icoana cea de-a doua, aleasă analizei semiotice, pictată specific școlii Țării Făgărașului și fiind periodizată în secolul al XIX-lea (cu nr. inv. 1128 - O.C.), în care este imaginată aceeași tematică iconografică, cea a „Mântuitorului pe Tron, Binecuvântând”, apare, din nou, simbolul plin de substanță ideatică al tronului împărătesc. De data aceasta, tronul este reprezentat într-o altă manieră, cu elemente decorative mai ample, asemenea unor aripi îngerești. Astfel, Învățătorul Dumnezeiesc primește aripi albe, înflorate, decupate parcă din Grădina Paradisului. Iluzia creată este de deschidere a Cerurilor printr-un ochi de fereastră, observându-se Grădina divină.

„Iisus Hristos pe Tron, Binecuvântând”, icoană pe sticlă; Țara Făgărașului. Colecția Muzeului ASTRA.

„Jesus Christ on the throne, blessing” - painted glass icon. „ASTRA” Museum Collection

Însuși Mântuitorul este această fereastră spre Cerurile deschise. Din nou, întâlnim paralela imagistică și semantică a tronului, trup înșfînțit, dătător de revelație, și a Cărții de înțelepciune, deschisă privitorului.

În cea dintâi icoană, tronul este o arhitectură de Biserică, Trup sacrificat întru mântuirea lumii, iar în cea de-a doua icoană, tronul este trupul angelic, mesager, sol, liant al Cerurilor și al Pământului, și fiecare atitudine a acestui simbol se reflectă, filosofic, în gestul Cărții sfinte, închisă, în primul caz, asemenea unui chivot, deschisă în cel de-al doilea caz, asemenea unei ferestre de comunicare transcendentă.

Gestul în icoana pe sticlă transilvăneană este extrem de puternic în sugestie, elocvent în discursul imaginii.

„Maica Domnului Îndurerată”, icoană pe sticlă, Țara Făgărașului. Colecția Muzeului ASTRA.

„The Holy Virgin in grief” - painted glass icon.
„ASTRA” Museum Collection

Simbolurile, din această icoană, ce se pot sinapsa axiologic, sunt mâinile rugându-se, crucificate pe negrul mapharionului și crucea, însângărată, împreună cu aripile deschise ale îngerilor primitori. Însuși trupul Maicii Domnului este asemenea unei cruci sacrificate în sine, cu durerea lumii purtate, introvertite, tocmai reversul deschiderii dăruitoare a crucificării Mântuitorului. Mâinile ridicate în rugăciune, păstrătoare de mister dumnezeiesc, ating, expresiv, arhitectura bisericii. Ne amintim de frumoasa întrupare a ideii de catedrală în sculptura lui Auguste Rodin.

„Răstignirea Lui Iisus Hristos”, icoană pe sticlă, Nicula. Colecția Muzeului ASTRA.

„The crucifixion of Jesus Christ” - painted glass icon. „ASTRA” Museum Collection

Un alt exemplu este icoana „Maica Domnului Îndurerată”, (inventariată cu nr. 1234 - O.C.), datată 1888, ultimul sfert al secolului al XIX-lea, pictată specific Mărginimii Sibiului, cu fine influențe ale Școlii Făgărașene.

Maica Domnului înveșmântată în mapharion negru, emblemă blazonică în arta picturii religioase pe sticlă, specifică Transilvaniei, are mâinile împreunate, pe piept, rugându-se, închinându-se, în smerenie, răbdare, speranță în mântuire, liniștire, împăcare cu moartea, duioșia, bândeștea, implorarea.

Gestul mâinilor rugându-se se înscrie semiologic în aripile de îngeri, deschizători de Ceruri. Așa cum mâinile Sfintei Fecioare sunt închise în rugăciune, așa aripile îngerilor sunt deschise înspre primirea Mântuitorului răstignit pe cruce.

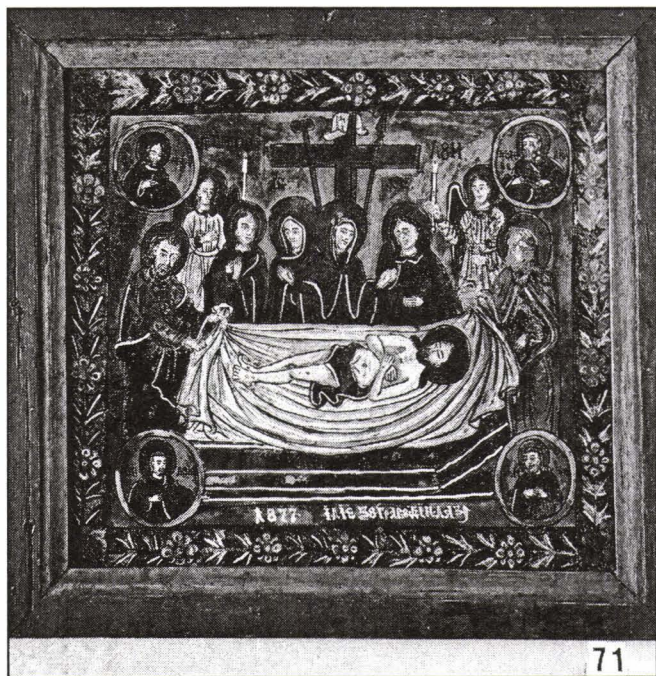
Mâinile albe, împreunate pe mapharionul negru plângător, sunt viitoare pagini de sfințenie, ce se vor deschide umanității, înspre cunoaștere și renaștere.

Icoana pe sticlă, pictată la Nicula, ilustratoare a „Răstignirea Lui Iisus Hristos” (inventariată cu nr. 192 - O.C.), are un farmec aparte, prin naivitatea desenului, armonia luminoasă a cromaticii, prin muzicalitatea semnelor: Crucea Răstignirii și a Învierii, ce împarte imaginea icoanei într-o fereastră sau o carte, și, totodată, leagă Cerul plângător cu Pământul trist și sterp, prin sacrilegiul înfăptuit. Acest liant al celor două spații, Crucea, este dublată prin semnificație de ploaia, plângerea, pedepsitoare și iertătoare, în același timp. Ploaia curgătoare, tăcută și atât de verticală purifică spațiile, gândurile, rugăciunile le ridică la Cer, odată cu Trupul ce va Învia. Răstignirea și Învierea sunt născătoare una de cealaltă prin Botez. Ploaia tămăduitoare, Botezul, deschiderea Creștinismului sunt prezente grafic și ideatic pe pelicula veche a icoanei. Ploaia verticală, purificatoare și liniștitoare, reprezintă acea Binecuvântare Divină, Botezul și Mântuirea atât creștină, cât și vitalizarea

imaginii, trăirea durerii de a trăi și de a muri, de a se re-naște. Ploaia este însuși destinul și condiția umană și speranța divinizării Omului. Martorii și ocrotitorii pământenii și cerești sunt simbolizați prin flori uriașe, ce se înalță, odată cu rugăciunea și durerea lor, la Ceruri, rămânând legați pământului oamenilor mirați și în-minunați.

Soarele și Luna sunt chipurile prezente la marea Întâmplare, reprezentând, poate, mântuirea oamenilor, priviți, atât din față, cât și din profil, pe Pământ rămânând doar flori uriașe, ce cred în ascensiunea spirituală. Are loc o transformare a întregii lumi, o însingurare și o „reducere”-înălțare la esență, idee, concept. Totul devine într-un simbol și semn, materia și substanța, forma dispărând în tăcere.

„Îngropăciunea Mântuitorului Iisus Hristos”, icoană pe sticlă.
Colecția Muzeului ASTRA.

„The Burial” – painted glass icon.
„ASTRA” Museum Collection

Icoana, (inventariată cu nr.71-O.C.), ilustratoare a „Îngropăciunii Mântuitorului Iisus Hristos”, este de o delicatețe îndurerată. Ceea ce aș dori mult să remarc în această icoană de o eleganță cromatică cuceritoare este frumusețea giulgiului, în care este plâns trupul înșfințit, alb incandescent, devorator prin puritate, în marea adâncime de culoare albastră, căzută în negrul nopții. Forma concavă, adormitoare, și născătoare, sau re-născătoare, a giulgiului este odihnitor și pentru gândul sfredelitor în citire, cât și pentru spiritul obosit de durere. Crucea ce se înalță în verticalitatea icoanei, undeva tare departe, într-o perspectivă înnegurată, străpunge ca un *axis mundi* mijlocul giulgiului. Se creează, astfel, un crochiu al corabiei, simbol creștin al Bisericii, ocrotitoare a mulțimii de oameni legați prin rugăciune. Giulgiul este o replică simbolică a scutecului, în care a fost înfășat adoratul Prunc, aceste două veșminte întâlnindu-se în spiritul cămășii lui Iisus, țesute dintr-o

singură bucată. Tocmai această minunată sincronizare între imagine, cromatică și simbolică impresionează ochiul citirii.

Imaginea ne electrizează sapiențial, cu o putere imaginativă supraomenească. În secolul XXI, impactul imaginii este atât de puternic încât osmoza ce se naște din întâlnirea sunetului cu culoarea devine incendiară, anestezică, paralizatoare, dominatoare, hipnotică.

Simbolurile discutate aici, tronul împărătesc, cartea sfântă, pardoseala omenirii, mâinile în rugăciune, ploaia purificatoare și răstignirea legată de Înviere printr-un botez al mântuirii, giulgiul re-nașterii sunt doar câteva lentile de microscop, ce ne ajută mult să citim interdisciplinar, să analizăm imaginea sacră a unei icoane pictate pe sticlă, în Transilvania secolului al XIX-lea.

În Muzeul „ASTRA”, deținătorul unei extrem de valoroase colecții de icoane pe sticlă și de obiecte de cult, se studiază arta decodificării scrierii vechi a picturii și a simbolisticii iconografice românești. Expozițiile de viziune antropologică, concepute pe tematici bazate, îndeaproape, pe studiul inter- și multidisciplinar, sunt lăcașuri, laboratoare de dăruire a înțelesului organic al culturii și civilizației transilvane. Astfel, expozițiile de viziune antropologică au farmecul continuei descoperiri și redescoperiri, concentricitatea tematică și multitudinea semiotică și simbolică deschizând mereu alte ferestre de înțelegere, de descifrare. Discursul expozițional permite citirea mesajului din mai multe puncte de vedere, de pe mai multe punți disciplinare.

Icoanele au fericirea dezvăluirii unei combustii interioare, ce ne transformă privirea lăuntrică. Ne simțim iluminați de frumusețea intrinsecă a artei, ne abandonăm cotropirii, în sărbătoare, a hrănirii ochiului interior.

Icoana devine tot mai mult o radiografie a conștiinței intime religioase, culturale a Omului secolului XXI.

Fiecare semn, simbol iconografic creștin primește un sunet protector, astfel luând naștere un întreg complex axiologic semiotic-cultural.

Manifestul expozițional, născut dintr-o viziune antropologică, are o însemnătate de zid de foc în ceea ce privește decodificarea limbajului fenomenologic, intim înscris fiecărui bun cultural patrimonial, operă de artă populară.

Scenografia etno-expozițională este, de fapt, un schelet ideatic de transmitere a unui întreg drum vizual de la originea, geneza obiectului, până la funcția lui intrinsecă, parcurgând un travaliu fenomenologic, de metamorfozare, în timp și în spațiu.

Respirația unei icoane pe sticlă de Nicula atinge spiritual, într-atât de mult, și cu o atât de vitală forță, încât privirea căutătorului este îndrumuită într-un labirint ritualic de descoperire, de cunoaștere, de descifrare morfologică și semantică, de trăire împreună cu culoarea, sunetul liniilor, formele secrete ale simbolurilor și de introvertire în spațiul mistic din noi înșine.

Expunerea adecvată a unei icoane, a unui spațiu ne-limitat de sacralitate, de lumină transcendentă poate să acorde multiple dificultăți.

O icoană poate să reprezinte, totodată, o „Fereastră spre Absolut”, o carte, ce se dăruiește înspre a fi citită, o cale de comunicare cu infinitul, Cerurile deschise, o sărbătoare, o atingere mistică, un text de Înțelepciune, un Trup înșfințit, un fragment de moaște, un altar, o firdă, un labirint, un tunel de trecere, o evadare, o oglindă interioară, un cor grecesc, un act de divinație, o nuntă, o naștere, un botez, o moarte, o mântuire, o înviere. Dar poate să fie și o culoare, un sunet, o dorință ardentă, o rugăciune, un strigăt, un cuvânt, o spovedanie, o mărturisire, o împărtășanie, un chip, o imagine inefabilă.

Între naturalețea-firească a unui răsărit de soare și lumina de papirus a unei „celule”-muzeale, expoziția se „naște” asemenea unui spectacol de teatru, cu un întreg schelet-scenografic de idei.

Realizând, prin Imagine, comunicarea elicoidală între uman și supra-uman, expoziția devine în timp o „icoană” a secolului nostru, o „ferastră spre absolut”, o oglindă-de-sine.

În penitenciarul realității devoratoare, muzeul oferă singurul ochi-de-ferastră, cu grilaj, prin care se descoperă Alb-Astrul celest.

Un tunel de ape purificatoare, în care Privirea „arde” și „se arde” pe ea însăși, în continuu.

„Muzeul” ajunge să se definească, adeseori confundându-se, cu un labirint-ideatic al privitorului sau, chiar, cu un loc al happening-ului al Imediatului-sfârtecător.

Astfel, expoziția reușește să penduleze de la apogeul durerii viscerele până la emoția mistică.

Privitorul, care intră în expoziție, trebuie să aibă libertatea dăruirii totale înspre cunoaștere, și astfel are loc un „fenomen” de osmoză, de relație intimă cu opera de artă; punctul-culminant mult așteptat de privitorul antrenat și, totodată, provocat la vivisecție în craterele Imaginii și la lupta de cunoaștere, de hermeneutizare a „imago”, este renașterea spirituală, la care se ajunge doar printr-o sinceră dăruire de sine, deschidere și ardere.

În contact cu Imaginile în drumuirea noastră expozițională, ajungem să cunoaștem plăcerea prin „a înțelege”.

Imaginea are puterea sacramentală de mântuire spirituală, intelectuală.

Privirea se purifică, asemenea pietrei șlefuite, și, cu timpul, reușim să ne „încreștinăm” de estetic, să devenim trăitori de artă.

O singură Imagine poate „hrăni” intelectual pe mai multe căi: estetic, religios, filosofic, antropologic, etnologic, sociologic, artistic, formativ, informativ, etic, etc.

Se poate observa, astfel, puterea tămăduitoare a esteticului.

Critica simbolistică a unui număr de cinci icoane pictate pe sticlă, din Transilvania secolului al XIX-lea, aparținând Colecției de icoane. Obiecte de cult a Muzeului „ASTRA”, își regăsește o corespondență de sinestezie semiotică în crochiul scenografic al unei expoziții antropologice, având ca nucleu conceptual fragmentul de portret, muzicalitatea picturală, expresivitatea iconostasului de la Strungari-Alba, pictat de Simion Silaghi.

Acest balans revelator dintre simbolurile izvorâte din icoanele pictate pe sticlă, analizate cu o lentilă a interdisciplinarității, și noua provocare de dăruire-scenografică **imaginii** a farmecului indiscutabil a fragmentelor de catapeteasmă constituie, de fapt, placenta ideatică a acestui studiu de caz.

Fragmentele de iconostas, demonstrații de finețe artistică a zugravului Simion Silaghi, ar putea să constituie paginile de oglindă ale unui ideatic labirint, în care vizitatorul s-ar pierde regăsindu-se în întâlnirea cu sinele filigranat mistic și spiritual în portretul iconografic.

Atitudinea scenografică a muzeografului deschide noi lăcașuri de comprehensiune a artei autentice. Un labirint din pagini de iconostas, ce se reflectă în oglinzi paralele, ar avea puterea

încătușării și des-cătușării spirituale a vizitatorului prizonier în labirint. Portretele sfinților, pictate cu o sensibilitate psihologică rafinată, magnetizează privirile noastre.

În centrul labirintului dorim prezența unui ideatic chivot, structuralizat după o semiotică arhitectură, extrasă dintr-una dintre cele mai sugestive imagini a iconostasului de la Strungari – simbolul bisericii cu cruce pe culme, imaginat în trupul crucificat al Mântuitorului Iisus Hristos.

Acestea sunt doar câteva dintre direcțiile principale ale unei noi viziuni etno-scenografice, promovate de Muzeul „ASTRA”.

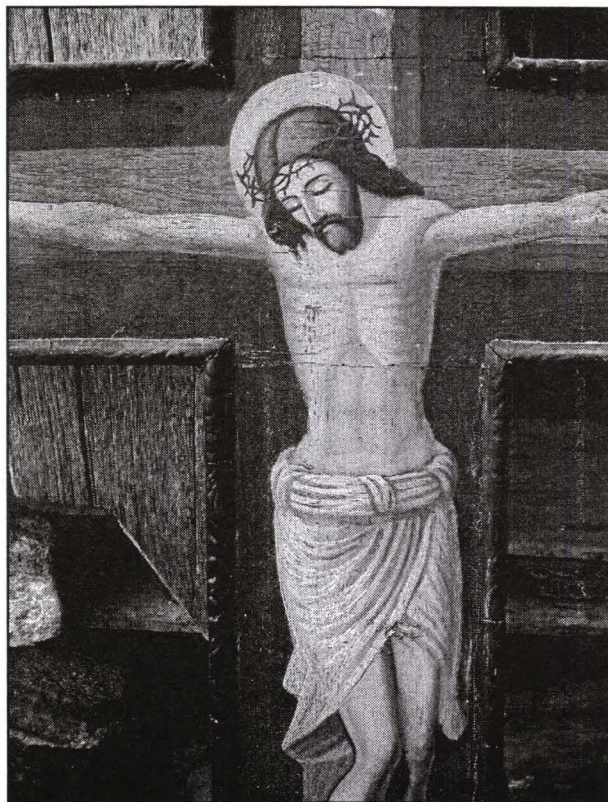
Da, cu certitudine, Muzeul „ASTRA” demonstrează, cu fermitate, că devine tot mai mult, un lăcaș, ce se dăruiește în tăcerea nemărturisirii devorării **imaginii** și înălțării noastre spirituale, o grădină de meditație într-o realitate cotidiană încremenită în derizoriu.

Așadar, Muzeul „ASTRA”, la aniversarea Centenarului – 1905-2005, se deschide asemenea unei cărți vechi, cu un parfum seniorial de drumuri lungi de cultură și civilizație, cu ample pagini de artă autentică românească, incandescente prin valoarea inestimabilă a patrimoniului dăruit **imaginii**.

Sfântul Ioan Botezătorul – Iconostasul Bisericii de la Strungari, județul Alba.

„Saint John the Baptizer” -
the iconostasis of the church from Strungari

Mântuitorul Iisus Hristos răstignit

– Iconostasul Bisericii de la Strungari, județul Alba.

„Jesus Christ the Savior crucified”
– the iconostasis of the church from Strungari

Symbolistisches Kroki und eine neue ethno-szenographische Herausforderung: ein Labyrinth aus Ikonostasfragmenten

-Zusammenfassung-

Das Museum hat im Laufe der Zeit sich dazu berufen gefühlt, durch seine Sammlungen wieder und wieder aufzuerstehen. Durch die Regenerierungskraft dieser embryonalen Kunstzellen, wappenartige Geschichte-, Kultur- und Zivilisationsblutzellen, wird das Museum zu einer viablen ideatischen Architektur. Auch wenn es ein Organismus ist, welches, durch den Atemzug der Vergangenheit, dem Uralten, lebt und überlebt, erweist sich das Museum immer mehr als ein neues Gesicht des Voralterlichen. ANDERS dargestellt, zwischenfachlich wahrgenommen, wird es mit allen Poren unseres Wesens, eines Wesens des 21. Jh., erlebt.

Das „ASTRA“ Museum, ein umfangreiches Messegelände des technischen, architektonischen und spirituellen Kulturgutes, ist sehr gut strukturiert und eingegliedert durch die künstlerische Tresorerie, die im Laufe eines Jahrhunderts angesammelt wurde. Die Ikonen-, Kultobjekte-, Trachten- und Textilien, Keramik-, Schreinermalerei-, Holz-, Knochen-, Eisen- und bemalte Eiersammlungen sind künstlerische Schmuckstücke von unschätzbarem Wert.

Die symbolistische Kritik der 5 siebenbürgischen Hinterglasikonen aus dem 19. Jh., der Ikonensammlung angehörend: als Kultobjekte des „ASTRA“ Museums finden sie eine synesthesische, semiotische Korrespondenz zum szenographischen Kroki einer anthropologischen Ausstellung, deren Kernkonzept das Porträtfragment, die malerische Musikalität, die Ausdruckskraft des Ikonostas von Strungari-Alba, gemalt von Simion Silaghi, darstellt.

Das vom Wort sanktifizierte Buch, der kaiserliche Thron, die zum Gebet gefalteten Hände der von Schmerz erfüllten Mutter Gottes – die engelhaften Flügel, das Leichentuch des Erlösers – das Schiff der eingekirchten Christen, der Tauferegen, all diese sind ikonographische Symbole, die in diesem Studium zur Debatte stehen. Das Labyrinth der Ikonostasfragmente – echte Bildnisse des Ausdrucks und Mystizismus, ist aus moderner Sicht eine szenographische Struktur, wohlgewebt aus widerspiegelnden Schichten.

Die anziehende Wirkung des Museums heutzutage ist selbstverständlich auch mit der gegenwärtigen Ausstellungsvision verflochten; wie es aufgenommen wird, dadurch dass es sich natürlich öffnet und seine wertvollen Erbgutobjekte verschenkt, um verbildlicht, gesehen, gelesen, verstanden, seelisch und intellektuell vergöttert zu werden.

Im 21. Jh. erwachte die Alternative der Wiederentdeckung, der Sehnsucht nach ... Kunst.

Diese ausschlussgebende Balance zwischen den, der Hinterglasikonen entsprungenen Symbolen, die unter der Linse der Interdisziplinarität analysiert werden und der neuen Herausforderung szenographischer Großzügigkeit, des unstreitbaren Zaubers des BILDES der Altarwandfragmente – darin besteht eigentlich die ideatische Plazenta dieses Studiums.